

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні, з поправками» (далі – проект закону), а також документи, що додаються до проекту постанови, подані листом Державної служби морського та річкового транспорту України від 22.07.2020 № 923/04/14-20.

За результатами проведеного аналізу проекту закону та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику), Державна регуляторна служба України

встановила:

в цілому проект закону розроблений з метою виконання внутрішньодержавних процедур необхідних для ратифікації Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні (далі – Конвенція).

Згідно з інформацією, наведеною в розділі II наданого до проекту закону Аналізу регуляторного впливу, основними цілями державного регулювання, які намагається досягнути розробник слід вважати встановлення належних вимог щодо посередництва у працевлаштуванні за кордоном, удосконалення і приведення нормативно-правових актів у сфері морського та річкового транспорту, зайнятості моряків у відповідність із Конвенцією Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні.

Наслідком запропонованих проектом закону змін розробник очікує створення умов для підвищення соціального захисту моряків та забезпечення подальшого сталого розвитку України як однієї із світових лідерів з підготовки високопрофесійних кадрів для роботи у морі.

РІШЕННЯ № 544 від 10.09.2020

Кошанський Сергій Юрійович

30 022001157381 00001

Однак, проект регуляторного акта не може бути погоджений ДРС у наданій редакції з огляду на таке.

Проектом закону, зокрема, передбачається приведення у відповідність із вимогами Конвенції законодавства України шляхом внесення змін до Кодексу торговельного мореплавства України (далі – Кодекс), Кодексу законів про працю України, Закону України «Про транспорт», Закону України «Про зайнятість населення», Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі - Закон про ліцензування) .

Підпунктом 13 пункту 2 проекту Закону статтю 54 Кодексу пропонується викласти у новій редакції, передбачивши, зокрема, що послуги з посередництва у працевлаштуванні екіпажів суден за кордоном, що надаються суб'єктами господарювання, які в установленому законом порядку одержали право на провадження діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном, *підлягають сертифікації* на відповідність вимогам Конвенції.

Поряд з цим, розробником пропонується внесення змін до Закону про ліцензування, а саме у пункті 20 частини першої статті 7 після слів «за кордоном» доповнити словами «(крім працевлаштування членів екіпажу суден морського та річкового транспорту)».

Отже, зазначеними вище нормами пропонується заміна державного регулювання господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном членів екіпажу суден морського та річкового транспорту, що здійснюється на цей час шляхом ліцензування на сертифікацію.

У зв'язку із зазначеним, слід взяти до уваги наступні обставини.

Діяльність суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном, на даний час підлягає ліцензуванню і регулюється Законами України «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про зайнятість населення», Законом про ліцензування та іншими законодавчими актами України.

Згідно з статтею 3 Закону про ліцензування державна політика у сфері ліцензування ґрунтується, серед іншого, на принципі пріоритетності захисту прав, законних інтересів, життя і здоров'я людини.

При цьому слід зазначити, що Правила і Кодекс Конвенції не містять вимог щодо обов'язкової сертифікації суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном моряків, як виключно-безумовної форми державного регулювання, а лише передбачає *регулювання даного виду господарської діяльності шляхом ліцензування або сертифікації або іншої форми регулювання* (пункт 2 Стандарту А1.4 Правил і Кодексу Конвенції).

Крім того, пункт 6 Стандарту А1.4 Правил і Кодексу Конвенції передбачає, що всі ліцензії або сертифікати, або інші аналогічні форми дозволів на здійснення оперативної діяльності приватних служб на території держави надаються або відновлюються тільки після перевірки того, що відповідна

служба найму і працевлаштування моряків *відповідає вимогам національного законодавства.*

Отже, існуюча на даний час форма та спосіб держаного регулювання в Україні цілком відповідає вимогам міжнародного законодавства.

Також, підпунктом 13 пункту 2 проекту закону передбачається, що послуги з посередництва у працевлаштуванні членів екіпажу суден за кордоном, що надаються суб'єктами господарювання, які в установленому законом порядку одержали право на провадження діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном (тобто отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном), підлягають сертифікації на відповідність вимогам Конвенції.

Враховуючи вищевикладене, у разі посередництва з працевлаштування за кордоном виникає необхідність отримання як ліцензії на посередництво у працевлаштуванні за кордоном, так і сертифікату Морської адміністрації для можливості посередництва у працевлаштуванні моряків.

Крім того, слід взяти до уваги, що 16 червня 2020 року Верховна Рада України прийняла за основу проект Закону «Про захист трудових мігрантів та боротьбу з шахрайством у працевлаштуванні за кордон» (№ 2365 від 13.10.2019 р.), яким ліцензування у зазначеній сфері замінюється декларуванням.

Вищезазначеним проектом Закону передбачається, що суб'єкт господарювання має право надавати послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном після його включення до переліку суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном. Включення до такого переліку здійснюється на підставі поданої органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, декларації про провадження господарської діяльності у сфері посередництва у працевлаштуванні за кордоном у встановленому ним порядку.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, його територіальні органи відповідно до покладених на них завдань, зокрема, ведуть перелік суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні, та перелік суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном.

Зважаючи на вищезазначене, внесення змін до законодавства України в частині *застосування сертифікації* діяльності суб'єктів господарювання, які надають послуги з працевлаштування членів екіпажу суден морського та річкового транспорту за кордоном, може призвести до додаткового правового регулювання діяльності зазначених суб'єктів господарювання, й матиме корупційні ризики для органів виконавчої влади, що здійснюватиме сертифікацію цих послуг.

Отже, проект закону потребує доопрацювання в частині доведення доцільності та ефективності заміни способу державного регулювання та

застосування сертифікації діяльності суб'єктів господарювання, які надають послуги з працевлаштування членів екіпажу суден морського та річкового транспорту за кордоном замість ліцензування.

Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту закону не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (далі – Методика).

Згідно з приписами, Закону про регуляторну політику та Методики, Аналіз регуляторного впливу (АРВ) – це інформативно-аналітичний документ, який дає систематизовану оцінку регулюванню та містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття відповідного регуляторного акта; аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

Натомість у представленому АРВ розробником не наведено жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту закону, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Прийняття проекту закону здійснюється не у відповідності з визначеним статтею 4 Закону про регуляторну політику принципом *прозорості та врахування громадської думки*.

Вказаний принцип, передбачає відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому статтею 4 Закону про регуляторну політику порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

На адресу ДРС від Європейської Бізнес Асоціації надійшов лист від 30.07.2020 № 1012/2020/17 із зауваженнями та пропозиціями до проекту закону. Як вбачається з переліку адресатів, лист аналогічного змісту був також направлений на адресу головного розробника.

Акцентуємо увагу розробника, що відповідно до частини сьомої статті 9 Закону про регуляторну політику всі зауваження і пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу підлягають

обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю чи частково враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

Водночас в ДРС відсутня інформація щодо належного опрацювання зауважень та пропозицій, наведених у вищевказаному листі.

Таким чином, проект закону потребує доопрацювання з урахуванням вищевказаних зауважень.

Підсумовуючі вищевикладене, прийняття проекту закону здійснюється не у відповідності з визначеним статтею 4 Закону про регуляторну політику принципами: *адекватності* – відповідності форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив та *ефективності* - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Також проект закону порушує вимоги статті 5 Закону в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти, а також не відповідає вимогам статті 8 Закону про регуляторну політику в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Крім того, 25 серпня 2020 року в приміщенні Державної регуляторної служби України була проведена робоча нарада з розробником з приводу редакції та супровідних документів до даного проекту закону в ході якої сторони дійшли висновку щодо необхідності подальшої роботи над проектом.

Керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні, з поправками».

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО